

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 3

Daljše esejsko besedilo (400–600 besed)

Sobota, 10. junij 2017 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in enojezični slovar.

Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.

Priloga z izhodiščnim besedilom je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje navodila za pisanje daljšega esejskega besedila, ki naj obsega od 400 do 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 35.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek daljšega esejskega besedila pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

M 1 7 1 1 9 2 1 3 0 2

Priloga z izhodiščnim besedilom

Miha Mazzini: Otroštvo (odlomek)

Miha Mazzini: Otroštvo. Novo mesto: Goga, Literarna zbirka Goga, 2016. 34–35.

Na prvi stopnici pogledam navzdol, tema. Dvignem se na prste, prižgem luč. Podolgovat prostor pod menoj se borno osvetli z eno samo golo žarnico. Hodnik, v katerega moram vstopiti, je srednji, vrata vedno zaprta, pobarvana z nekakšno mlečno modro, ki se ne more odločiti, če ne bi raje ostala kar siva.

Celo leto tedenskih obiskov terapevta sem porabil, preden sem se spustil v klet. Včasih sem se v uri in pol premaknil za eno samo stopnico, drugič niti za eno, redko dve ali tri. Pogosto sem se počutil tako slabotnega, da nisem vedel, če bom bruhal ali umrl.

A bil je čas, da se spomnim: čim prej.

Klet, vrata. Krompir moram nabratiti čim hitreje in steči nazaj na površje, četudi mi kovina obtolče gležnje in izgubim kak plod.

Hodnik je poln enakih vrat kleti, rešetke iz neobdelanih lesenih palic, polne iveri, spominjajo na kaktuse in prav tako tudi bolijo. Naša klet je zadnja na desni, nad njo okno iz motnega stekla, napolnjeno s tenko žičnato mrežo. Pajčevine, vonj po gnilobi in prahu.

Prsti mi drhtijo, ko odklepam ključavnico, žabica odskoči. Silovito grabim krompir v posodo. Neprestano prisluškujem, obračam se trzaje, pogosto.

Po letu terapije nekdo stoji za menoj. Sosed iz gornjega nadstropja, s prosojnim vencem las in nametanimi rumenimi zobmi. Ne morem odtrgati pogleda od njih.

»Ne boj se,« reče, »rad imam otroke.

»Tam zunaj,« doda, »se samo pretvarjam.«

In potem, malo kasneje, ko sem hotel pobegniti in me je moral silovito treščiti z levim bokom ob lesene palice in daviti, dokler nisem začel omedlevati:

»Zapri oči, saj ne bo bolelo.«

*

Barakuda, piraja, vse tiste plenilske ribe: rumeni zobje.

Leta kasneje mi je neki hip, ki je odšel v Indijo, zapustil svojo zbirko plošč. Vsako posebej sem dolgo ogledoval in nekatere tudi stisnil na prsi. Ko sem prišel do Trout Mask Replica, sem jo s konicami prstov odnesel v smetnjak, ne da bi vedel, čemu.

*

Ni me presenetilo, da sem porabil celo leto, preden sem se spomnil, marveč to, da sem se naslednji dve leti vračal iz kleti. Zataknil sem se med stopniščem in domačimi vrti. Občutki krivde, umazanosti in gnusa so me zalili kot melasa in vsak premik je zahteval napor, za katerega dostikrat nisem vedel, če ga zmorem. Pred seansami sem dobival vse mogoče psihosomatske bolezni in simptome, a ko sem sedel na stol, sem bil vedno spet tam, kjer sem odnehal prejšnjikrat – v socialističnem bloku, na poti domov.

Niti enkrat nisem zamudil, kaj šele izostal.

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Srečne družine, beli zobje

Predloženi odlomek je iz zgodbe z naslovom Srečne družine, beli zobje. Razložite naslov. S kratkim povzetkom dogodkov pojasnite vlogo krompirja v pripovedi. V predloženem odlomku je na dveh mestih govora o "dediščini", ki jo starši pustijo svojim otrokom. Pripovedovalčeva hčerka se je nekoč spraševala, ali je dedna očetova alergija na krompir, pripovedovalec pa, koliko očeta je v genih soseda iz vrhnjega nadstropja. Primerjajte, kako se z "dediščino" očetov soočita hčerka in sosed. Ovrednotite pripovedovalčeve/avtorjevo soočenje s travmatičnim dogodkom iz otroštva. Bi znali pojasniti, zakaj se je avtor odločil za roman, sestavljen iz kratkih zgodb.

M 1 7 1 1 9 2 1 3 0 6

V sivo polje ne pišite.

V sivo polje ne pište.

M 1 7 1 1 9 2 1 3 0 7

7/8

M 1 7 1 1 9 2 1 3 0 8

V sivo polje ne pište.